

RUNDSKRIV
fra
RIKSADVOKATEN
R. 2994/86

Del II – nr. 2/1987

Oslo, 27. mars 1987

240

*Statsadvokaten i
Politimesteren i*

TELEFONAVLYTTING I NARKOTIKASAKER – RAPPORTERINGSRUTINER M.V. MED SIKTE PÅ ETTER- FØLGENDE KONTROLL

1. Generelt.

Ved lov av 7. juni 1985 nr. 50 er gyldighetstiden for midlertidig lov av 17. desember 1976 nr. 99 om telefonkontroll ved overtredelse av narkotikalovgivningen forlenget til utgangen av året 1990. Ved samme lov ble det foretatt enkelte endringer i telefonkontrollloven, jfr. nærmere Justisdepartementets rundskriv G-208/85, j.nr. 4235/85 E av 16. desember 1985: Midlertidig lov om telefonkontroll i narkotikasaker – forlenget gyldighet og kontrollutvalg m.m. Dette rundskriv må has for hånden i arbeidet med avlyttingssaker.

Riksadvokatens kontrollvirksomhet og samarbeid med det kontrollutvalg som er oppnevnt etter lovens § 7, har avdekket et behov for å innskjerpe visse saksbehandlingsregler.

2. Begjæring om rettens tillatelse til avlytting.

Etter forskriftenes § 1 avgjør politimesteren eller overordnet påtalemyndighet, dvs. normalt statsadvokaten, om det skal bes om rettens tillatelse til avlytting av telefon, teleksanlegg eller lignende anlegg for telekommunikasjon, jfr. telefonkontrollovens § 1 første ledd. Også begjæring om forlengelse av en avlyttingsperiode må fremmes av slik påtalemyndighet.

Dersom etterforskingen vil lide ved opphold, kan ordre fra påtalemyndigheten, dvs. politimester eller statsadvokat, tre i stedet for kjennelse av retten, jfr. forskriftenes § 1 annet ledd. I så fall skal påtalemyndigheten senest samtidig med ordren forelegge spørsmålet om avlytting for retten til avgjørelse og i tilfelle godkjenning.

Begjæring om adgang til å sette i verk eller forlenge telefonavlytting skal inneholde:

241

- angivelse av den domstol saken skal fremmes for (stedlig forhørsrett, jfr. lovens § 4 første ledd),
- henvisning til lovhemmel i telefonkontrolloven,
- siktedes navn, fødselsdata og adresse,
- siktelse med gjengivelse av de aktuelle ledd i straffelovens § 162 og beskrivelse av det faktiske forhold som siktelsen gjelder (grunnlaget),
- telefonnummer(e) som begjæres avlyttet, abonnentens navn, adresse,
- det begjærte tidsrom for telefonavlytting (maksimum 4 uker om gangen, jfr. lovens § 5 første ledd),
- sted, dato og underskrift av politimester eller overordnet påtalemyndighet.

I begjæringen eller i et vedlegg til den gis en nærmere redegjørelse for politiets mistanke og grunnlaget for denne. I redegjørelsen bør det gis en kortfattet sammenfatning av etterforsknings- og spaningsmateriale som begrunner mistanken om overtredelse av straffelovens § 162.

3. Straksinnberetning til riksadvokaten.

I medhold av forskriftenes § 2 skal politiet *uten opphold* sende kopi av enhver begjæring og ordre om telefonavlytting sammen med rettens kjennelse direkte til riksadvokaten. Fremgår begrunnelsen for begjæringen vesentlig av vedlegg til denne, skal også kopi av vedlegget innsendes.

I følgeskriv til innsendingen til riksadvokaten skal det gis opplysning om sakens TK-nummer, bestående av fortløpende tall pr. sak og årstall (TK sak 1/1987 osv.). Ved forlengelse uten avbrudd beholdes det opprinnelige TK-nummer. Av hensyn til intern registrering ved Riksadvokatembetet skal følgeskrivet opplyse siktedes navn, begjæringen og kjennelsen, evt. ordren fra påtalemyndigheten og etterfølgende avgjørelse av retten, antall telefoner som det er gitt adgang til avlytting av, avlyttingsperiodens lengde, om telefon(ene) er knyttet til bopel, arbeidssted eller offentlig sted e.l., og om det er foretatt beslag eller pågripelse i saken. Det gis her også kortfattede opplysninger om eventuelle særegne forhold knyttet til den konkrete sak.

Innberetningen (samtlige dokumenter) innsendes i ett eksemplar. Den gjennomgås foreløpig og oppbevares midlertidig ved Riksadvokatembetet, før den vedlegges riksadvokatens kvartalsinnberetning til kontrollutvalget.

4. Kvartalsinnberetning til riksadvokaten.

I medhold av forskriftenes § 9 første ledd sender politiet kvartalsvis innberetning. Innberetningen skal i 2 eksemplarer sendes til riksadvoka-

ten *senest innen 1 måned* etter utløpet av hvert kvartal. Den skal gi opplysning om telefonavlytting som har funnet sted, eller som er blitt begjært eller beordret i distriktet i kvartalet. Innberetningen skal inneholde en kort orientering om gjennomføringen av hver sak med henvisning til det aktuelle saksnummer/TK-nummer. Av innberetningen skal fremgå siktedes navn, hva mistanken gjelder og en kort angivelse av grunnlaget for denne, eventuelt med henvisning til straksinnberetningens opplysninger om dette. Det skal også gis begrunnelse for nødvendigheten av og behovet for å fortsette avlytting som alt har pågått i noen tid. Det gjelder behovet for fortsatt avlytting både innenfor den av retten fastsatte avlyttingsperiode, og behovet for forlengelse. Også på dette punkt vil det etter omstendighetene kunne være tilstrekkelig å vise til grunnlaget for straksinnberetningen.

Av hensyn til den formelle kontroll skal innberetningen også inneholde 2 kopier av fortegnelser som nevnt i forskriftenes § 6.

Videre skal innberetningen gi opplysninger om resultatet av avlyttingen, jfr. forskriftenes § 9. Det skal også opplyses om det ved avlyttingen er fremkommet informasjon om andre straffbare forhold enn narkotikaovertrедelser (såkalt «overskuddsinformasjon»). Det må fremgå at politiet med hensyn til slik informasjon har forholdt seg i samsvar med forskriftenes § 8. I den utstrekning telefonavlyttingen avslører fare for handlinger av den art som nevnt i straffelovens § 139 og forhold som nevnt i straffelovens §§ 172 og 387, kan materialet likevel nyttes som grunnlag for *avvergende* inngrep fra politiets side.

Har man i løpet av rapporteringsperioden registrert uregelmessigheter ved anvendelse av loven og forskriftene, skal dette nevnes spesielt i innberetningen.

5. *Årsinnberetning til riksadvokaten.*

I samsvar med forskriftenes § 9 annet ledd skal samtlige politimestre etter utgangen av hvert år, og *senest innen 1. februar*, gi melding til riksadvokaten med opplysning om hvorvidt telefonavlytting har funnet sted eller er blitt begjært eller beordret i vedkommende distrikt. Innberetningen skal inneholde opplysninger om antall saker hvor telefonavlytting har funnet sted eller er blitt begjært eller beordret, hvor mange telefonnummer som er avlyttet, og hvilke resultater som er oppnådd eller ventes oppnådd gjennom avlyttingen.

Denne årsinnberetning bør innsendes samtidig med kvartalsrapporten for 4. kvartal, men må utformes selvstendig som et kort sammendrag for alle 4 kvartaler. Politikamre uten avlyttingstilfeller i året sender opplysning om det.

6. *Gradering og dokumentbehandling.*

Telefonavlyttingslovens § 8 gir taushetspålegg. Ansatte i politi og påtalemyndighet skal bevare streng taushet om telefonkontroll og telefonkontroll-opplysninger. Dette gjelder også etter at etterforskningen er avsluttet. Dokumenter som inneholder opplysninger om telefonkontroll skal graderes «strengt fortrolig» og behandles etter Beskyttelsesinstruksen.

Georg Fr. Rieber-Mohn

Lasse Qvigstad
ass. riksadvokat